

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Beliczey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 2 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Megnyitó beszéd!

Tartotta Benka Gyula főgymn. igazgató a Vajda-Kör
elnöke márczius 15-én a Vajda-Kör díszülésén.

Mélyen tisztelt közönség! Kedves tanuló
ifjúság!

1848 márcz. 15-ike nemzetünk emlékekben
gazdag örömmünnepe. Ezen emlékekben gazdag
örömmünnepe 53-ik évfordulóját ünnepli ma a
szarvasi ág. hitv. ev. gymnasium önképző Vajda
köre. Vele együtt ünnepeljük mi, kik e torna
csarnokban szívünk indításából most ily szép
számmal megjelentünk, ünneplünk, mert él ben-
nünk az a meggyőződés, hogy hazafias érzel-
meink történeti emlékeink felújításával ápolni,
tartalmassítani legáltalánosabb kötelességünk;
másrészt, hogy a fejlődő ifju nemzedékkel
szemben erkölcsi kötelességünk a hazaszeretetet,
a nemzethez való ragaszkodást ápolni, ezt senki
kétségbe vonni nem fogja. S ha nem teljesíte-
nők, méltán vádolhatná saját lelkiismeretünk
nagy vészhozó mulasztással, és a hazafiaság
erényének ápolása sehose oly sürgős, mint ép-
pen a mi sok nyelvű és érdekek által sokféle
szétosztó hazánkban. Maroknyi nemzet vagyunk
sok az ellenségünk és hogyha bennünk nincs
meg az összetartó hazaszeretet, ha nem újul
fel időnként hazafias ünnepekben a testvéri
összeforrás és összetartozás szent érzete, akkor
a mi jogaink védelmében, önállóságunk kies-
közlésében bent és kívül annyi akadályra talá-
lunk, hogy ezekkel megküzdeni majdnem lehe-
tetlenséggel határos. Ezen komoly oknál fogva szük-
séges nekünk hazafias ünnepélyekben komolyan
lelkesen ünnepélyes hangulatban részt venni. E
mai nap ünnepének jelentősége is épen abban
áll, hogy a testvéri szeretetben, egy közös szent
érzésben összeolvadunk, egynek tudjuk magun-
kat s nemzetünk legszentebb érdekei fellett rö-
viden pár percre lelkesen emlékedünk.

De, hogy ezen mai ünnep valódi ünnep le-
gyen, ne feledkezzünk meg arról, hogy a mi kö-
telességünk nem tüntetni, hanem ünnepelni.
Nem idegen gondolatoknak és érzelmeknek di-
vatos fitogtatása, de a nemzeti összetartozás
szent érzetének őszinte, lelkes ápolása hozott
bennünket ide most is ez ünnepélyes pillanat-
ban. Én szándékosan tartózkodom a 48—49-iki
nagy események és az azokban megnyilatkozó
nagy eszmék felsorolásától és méltánylásától.
Tartózkodom azért, mert a műsor szerint utánam
következők részint pályadíj nyertes műveikben
részint önként választott szavallatukban ugyis
ennek a nagy időnek nagy eseményeivel fogunk
foglalkozni. De hogy megnyitó beszédem némi
alkalomszerűséggel bírjon, megengedi nekem a
mélyen tisztelt közönség hogy inkább tén a ta-
nulóság kioktatására felelevenítsek egyet mist a
mult időkől és előterjesztem, hogy 48 márc.
15-től mai napig hogyan ünnepelte a szarvasi
főgymn. tanulósága ezen hazafias ünnepélyt.

Reformok várásával telt el a nemzetnek gon-
dolkodó lelke 1848-ban. Feszült érdeklődéssel
nézett mindenki Pozsony felé, a hol a lánglelkű
ifjúság az egész tömeget a maga lelkesedésével
lelkésedésre ragadta. És Szarvas az ország első
községei közé tartozott, amelyek a pesti ifju nem-
zedékek reform törekvéseiről értesültek. A Szol-
nokról jövő gyorsposta már márc 16-án meg-
hozta a felhívást, meghozta a 12 pontot. Az
akkor Brengarten házban tanácskozó népkör és
a casino és a lázas nyugtalanságban élő tanu-
lóság ott várta a Bárány vendéglő előtt az ér-
kező gyorskocsit. Lelkesedésükben a ragya vert
kocsi vezetőnek az arcát simára csókolgatták
örömlükben és vitték a 12 pontot a mostani
Grabenhoffer-féle házban lévő Réthy Lipót
nyomdájába, ki a 12 pontot és felhívást lelke-
sedésében ezer és ezer példányban nyomatta ki

és marokkal szórta szét a napi eseményeknek
e nagyszerű nyilatkozását. A város önként
kivilágított, a népkör, a casino, a tanulóság
zöszlök lengése mellett zeneszó kísérettel nem-
zeti dalok éneklésével járták be a főutcákat.

A testvériesülés szent ünnepe az összes la-
kosság lelkét magával ragadta. Egy örület fo-
gott a lakosságon erőt, mert a mit régen várt,
azt megélté, hogy az emberi voltánál fogva te-
kintetett ezután embernek s nem születése, nem
vagyon, nem társadalmi állásánál fogva. Azon-
bin az öröm percei nem sokáig tartottak. Végig
süvöltött egész hazánkon a jajkiáltás, felhívás:
fegyverre! A haza veszélyben van! Hogy mit
tett Szarvas város polgársága arról az idő sze-
rint hallgatok. A lázban lévő tanulóságot Bloch
(később Ballagi) igazgató a mostani könyvtár
ragytermébe gyűjtötte össze, hogy a kitörő vál-
lalkozási kedvet, a kisebb koruaknál, ha lehet
méréskelje. Felszóltat Ballagi, Gregus Ágost
a kedves tanár, felszóltat az ifjúság barátai
Piacskó István akkori esperes, a nemzetőrségnek
akkori kapitánya, Prutkovszky György. Mind
hiába. Az ifjúság nem maradhatot békében
többé. A mint a zivatart nem lehet megfékezni
és az árvizet nem lehet visszatartani, úgy nem
lehetett a hazaszeretet által lelkesített ifjúságot
maradásra bírni. Önként sorakozott a honvédek
közé. Csakhamar levitték őket Szent-Tamásra,
levitték őket Fehértemplomba. Az eltávoztak
legtöbbsze soha Szarvasra vissza nem tért.

Itt volt az alkalom, hogy megmutassa a
tanulóság, hogy nemcsak szóban és lelkesedés-
ben, de ha kell vérben és életben is megtudja
hozni az áldozatot kedves hazájáért. Az 1848—49-
iki tanév nagy izgalmak között nyílt meg. A
felső osztályok csaknem néptelenek voltak. A
megjelent tanulóság is inkább a katonáskodás
gondolatával volt tele. Bodrogi István egy a

SZARVAS és VIDEKE TÁRCZAJA.

Egy menyasszonynak.

Az ábrándok szép virági
Nyílanak még a kertedben,
Szűzi álmok édes csendje
Honor ma még a szivedben.

S elmerengve messze jövőn
Megnyilani a menyét látod,
Hol angyalok fényes kara
Hirdeti a boldogságot.

Ám profaútl szűzi álmod
Megzavarja násznép serge,
Mely jó hogy a szép menyasszonyt
Esketőre elkísérje.

Üdvözölnek, ünnepelnek
Jó szülőid, rokonaid,
Az örömmel boldogsága
Rezgi által a szavaik.

Én meg félre, távol ülve
Úgy elnézem halvány képed,
S leányságod elsíráó
Lassan hulló, örömkönnyed.

S a mint nézlek a szivemben
Forró vágy kél, imádságom:
Mit merengve menyben láttál.
Találd itt meg: boldogságod!

Unus.

Úton.

Dübörögve száguld előre a vonat
Megremeg a vén föld, a merre elhalad.
Sötét füstfelhőket hány ki a kéménye,
Hosszan száll utána, eloszlik a légbe,
Ilideg, sötét éjbe...

Egy magamban ülök az egyik coupéba'
Ólmos eső esik halkán az ablakra.
Oly álmos az idő, lassan elszendergek,
Multnak szép álmain tünődöm, merengek...

!.. Te tűnsz fel cőttem, kit elhagytam hűtlen,
— Vaksággal vert akkor meg engem az Isten —
Tiszta szín aranyát ott hagytam hamisért,
Elhagytalak téged azért a másikért.

Elhagytalak téged, azt hittem megcsaltál,
Hiába kéreltetél, hiába zokogtál.
Fordítva van mostan. Én sirátlak téged,
Üdvöm, menyországom vesztettem el véled.

Most tudom most érzem milyen kába voltam
Mikor elhagytalak s más után futottam.
Szerelemnek hittem s villó fény volt a láng
S a kiért kigyulladt, csalfa volt az a lány.

S mikor már enyém volt, a mikor már birtam,
Hogy téged szeretlek, meg azt akkor tudtam.
Ember természete: megismerve rosszat
Kárán tanulni meg, becsülni a jobbat

Nem tudtam mere vagy. Soká kerestelek
Szerelmes szavammal hogy megkérleljél.
Térdve hullva tőled bocsánatot kérjek,
Hisz e sziv nem szeret senki mást, csak téged,

Hogy elmondjam néked, mennyit keseregtem,
Az én nagy bűnömért mennyit vezekeltem.
S ha meg fogsz bocsájtani, ha szeretsz még mindég
El megyünk majd együtt el messzire innét.

Valami nagy város csendes kis zugába,
S ott élünk boldogan, mint galamb dúczába
Éjt nappalá téve, dolgozom majd érted,
Szellőtől is féltlek, attól is megvédek.

Megállott a vonat s én előtted álltam.
Eljött a pillanat, amit oly rég vártam.
Óh de nem így vártam. Óh nem így reméltem.
Hideg szavaidtól megfagyott a véréim.

atonai intézetekből ide került tanuló, tanította az ifjúságot a katonai teendőkre. Felülvizsgálta a kisebb tanulókat a Péterváradról nehézbetegesen érkező Salac József, később a város r. demes jegyzője, s tanította üres idejében. Bámulatos a lelkes fogékonyság, hogy rövid idő alatt mindenki katoná volt Szarvason és értette teendőit. Ez az emléleti oktatás csakhamar gyakorlati alkalmazásra talált, a mint Windischgrätz hadserege Szolnok, Cibakháza felé közeledett. A nagyobb tanulókat egy szálalig mind a honvédséghez csatlakozott. Nem volt a lelkes tanároknak kit tanítani. Ezért Ballagi a hadi tndositásokkal, Gregus az országyűlési napló szerkesztésével volt megbízva. Az éltesebb tanárok legalább a nemzetőrség körében vettek részt s levonultak Világosra és Kovacicára, később Nagy-Becskerekre, ha egyébbel nem, de legalább fegyelmes, példás magatartással hatottak a nemzetőrök tömegére. Így tehát 49 márc 15-két a tanulókat a táborban ünnepelte. Azután a gymnasium épülete katonai kórházzá lett lefoglalva. Az északi részen voltak a nehéz betegek, a déli részen, ott a hol most V—VIII osztályok tantermei vannak, feküdték a nehéz sebesültek. Mennyi sóhajtás, mennyi fohászkonás mennyi áldás a házára hangzott fel az osztályokban! Vajha az iskola kötelezné a mostani fiatalságot, hogy kárpótlást adjon a maga jellemes hazafias fejlődésében azon névtelen hőskért, kik itt elhaltak korán!

A város a hadsereg élemezésének raktára volt. A háború furiai megkimélték Szarvasot, s csaknem egész Békés megyét. De annál inkább rajongott és dolgozott, hogy a katonaság szükségét enyhítse. Én átéltem ezt az időt. Ma is emlékszem, hogy a város házában háznai magasságban gyűlt össze ropogos, puha kenyér. Kocsi kocsit ért és vitte a lakosság a hadsereghez a szükséges élelmi és ruházati szereket. De mind ezen erő kifejtés kárba veszett, mert hisz az ellenség a szomszéd nagy hatalom segítségével letiporta a hazájáért szabadságáért küzdő magyart. Azután beállott a gyilkosságban kéjelgő, csunya reactió, a nemzetet irtó kegyetlenség, a dölyfös szigor, az aljas leskelődő gyanakodás, kémkedés s elrémítette a legbátrabbakat is. Ez így tartott 50—58 ig. A tanulókat márc. 15-én ezen időszakban nyilvánosan nem ünnepelt. Ünnepelt úgy, hogy egyesek lakására félrevonultunk és hazafias szavalkatokkal és éne léssel önmagunk hazafias ösztönére támaszkodva megöltük e nagy nap emlékét.

Azután jött a mozsennai és solferinói véres ütközet. Az alkotmányt agyon tipró absolutizmus érezte, hogy örökös ellentétben a magyarral nem lehet állni. Enyhébb idők következtek, szabadabb szellem lengte át hazánkat. E szabadabb szellem érintésére az ifjúság először ösztönére támaszkodva utcán, piacon, utfélen, a megáradt Körösön tütajokon, ladikokon zene és ének szóval ünnepelte márc. 15. emlékét. Később azonban az utcának szeszélye, a csödületeknek izetlenkedése bántólag folyt be s az ünnepély komolyságát megzavarta. Ekkor jónak látta a tapintatos lelkü

Hideg volt a szavad, hideg tekinteted,
Láttam, hogy nem enyém, másé már a szived.
Máskor aqad régen, ki tudja mióta,
Hogy hűtlen mind a lány, igaz hát a nóta

Nem bántódom már. Meg nyugodtam benne.
Ugyan tán én értem, a mult visszatérne?
Lehet e mi elmúlt újra felidézni,
Avagy mult romjain jelent felépíteni?

Utamat immáron megnyugodva járom,
Tudom nem lesz enyém a sok édes álom
Nem leszel te enyém többé már sohasem
Nem terem virágot nekem a szerelem.

Nem várok virágot a mely nekem fakad,
Ösvényemre már csak halvány lombok hullnak
Hulljatok levelek! Sirassatok engem
Sirassatok engem, megtépett szerelmem...

Elröpült az álom. A valóság maradt.
Dübörögve száguld előre a vonat.
Sötét füstfelhőket hány ki a kéménye,
Hosszan szól utána. Eloszlik a légbé,
Sötét, hideg éjbe...

S. E.

böles igazgató, Tatay, hogy a tanulókat hazafias ünnepét az iskola falai közé telepítse át. Ezen időtől fogva az iskola falai között ünnepelt a tanulókat mindig tágabb és tágabb körben úgy, hogy ne csak néma szemlélője legyen a hazafias életnek bevontuk őket a magunk személyes közreműködésünkbe, hogy hazafias szavalkatokkal emeljék ezen ünnepélyes napnak ezen pillanatát. Ma is ezen alakban ünnepelünk s a mai program magán viseli a mult hagyományát. De hogy lélekben is igazságban ünnepelhesünk, végig tekintve 53 évek távlatán vonjuk le az 1848—49. eseményekből a bennünket mérsékletre kötelező tanúságot. Ne vállalkozunk olyanra amihez önmagunkban elég erőnk nem vagyunk Gondoljuk meg, ha bírnánk is talán szomszédunk rokonszenvét, barátaink segítségét, vagy éppen a királyi kegyet is, a mint azt a történeti tények mutatják, mind ez keveset ér, ha magunkban nincs erő, nincs egyetértés, hazafias szellem, nincs egységes gondolat, nincs áldozni kész, tette való készség. És a pártoskodás által szét tépett mai időben is jusszon mindenkor eszünkbe hogy nekünk nem szabad engedni azt, hogy lelkünk melvén elhomályosodjék hazafias reményünk, és a hazafias remény tartalom szerint röviden az, hogy nem veszhet el az a nemzet, mely annyit át élt, annyit szenvedett, mely anynyi tűz és víz keresztészen keresztül törte magát, oly sok kínos megpróbáltatást elviselt és kipihent.

A kegyelem istene ott áll legközelebb segítségével, a hol a megpróbáltatást a legnagyobb. S ha a nemzet maga lemondani nem akar, Isten segítségével mégis diadalmat fog aratni ma, vagy holnap. És a kishitűség gyűlölködés, sőt a hitbéli aláhányatlás ezen korában ne engedjük elmulni lelkeink melyéről azt a szent hitet, azt a hegyeket megmozdító hatalmas erős hitet, hogy a mi magyar nemzetünknek élet ereje munkakedve, önbizalma, vállalkozása nem fog megcsökkenni, nem fog alászállni nem fog elmulni addig, míg magához méltó állapotokat nem teremt, ki nem küzd szabadságát és önállóságát, mely nélkül boldog se lehet. Jól mondja a költő, hogy az ember, még boldog nem volt, meg se halhat.

Fordítsuk ezt a hitet nemzetünkre, bizzunk annak jövőjében és higgyük, hogy ha nagyobb lesz bennünk a hazánk iránti szeretet, mint a személyes önzés és ha jobban fogjuk becsülni hazánk jövőjét, mint mostani vívmányaink kényelmét és a személyes szereplés minden dicőségét, a magyar nemzetre jobb jövő fog következni. A magyarok istene ezt a jobb jövőt hozza el miránk mennél hamarabb. Szíven ezen őszinte fohászával az önképző Vajda körnek ezen mai ünnepét, mint annak ez idő szerinti elnöke, ezennel megnyitom.

Ujdonságok.

— **A szarvasi társ. polgári leány iskola.** Kebeleben mult évben alakult önképző kör szombatou márc. 16 án dél után ünnepelte március 15-ikét Luke: Ilona és Margócsy Gyula igazgató jelenlétében. Az elnök Lukes Ilona k. a. lélek emelő, lelkesítő megnyitó beszédet tartott, majd a tagok szavaltak, felolvasást tartottak s minl ez nem csak honleányi szeretetükre tett tanúságot, hanem arról is, hogy mennyit haladtak az önművelődésben, amióta az önképző kör fen áll — És mégis fájdalommal halljuk sokaktól azt a megjegyzést, hogy mirevaló önképző kör leányoknak? De ezt bizonyára csak olyanok mondhatják akiknek nincsenek leányaik; mert hiszen minden szülő azon igyekszik, hogy leányát minél jobba, neme-ebbé nevelje s szolgálhat e erre jobb eszköz, mint ha nagy költséget olvassák, megismerik, megértini tanulják s az önképzőkör erre törekszik. — De nem csoda, ha idegenektől hallunk ilyen megjegyzéseket, mikor maguk a tanítónők nem vélekednek máskép nem talán meggyőződésből hanem személyes okoknál fogva (hát ilyen is lehet? Szerk.) Az említett ünnepély, az igaz, hogy zárt körű volt, de ez nem a tanítónőket zárta ki, ellenkezőleg, mint tudomásunk van mind megvoltak hívja s ők pedig mind ott nem lettek tünettek; amin nem csak a szülők, hanem maguk a növendékek is nagyon csodálkoztak. Mert hiszen egy nő nevel. intézetben fő az összetartás, a szeretet; s midőn a növendékek örömmel óhajtanak bemutatni képességeiket, akkor ridegen elfordulnak tőlük s a helyett, hogy ők is buzditanák, lelkesítsék a hazaszeretetre, meg se jelennek ünnepélyükön. Nagyon, nagyon sajnálata méltó dolog — A szép kis ünnepélyt énekkel végezték be mit az ének tanító meg nem jelenése miatt magunkban voltak kénytelenek tenni a lelkes kis honleányok.

— **A nemzet gyásznapja.** Március 20-a nagy gyásznapja a magyarnak, akkor halt meg Kossuth Lajos 1894-ben. De tán nem tudja ezt mindenki, vagy tán nem akarja tudni? hogy Szarvason a város házában kívül egy házon sem volt kitűzve a gyászlobogó. Bizony szomorú dolog, hogy mennél előbbre megyünk, annál kisebb az érdeklődés, annál kisebb a lelkesedés és ha tán tanuló ifjaink nem lelkesednének, akkor minden örök feledésbe menne. A gymnasiumi tanuló ifjúság tegnap tartotta meg Kossuth Lajos halálának 7-ik évfordulóját az önképző Vajda körben. Az ünnepélyen volt szavalkat, felolvasás, beszéd, vegyest, majd a tagok szereplése után Benka Gyula a kör kiváló elnöke buzditotta a tanulókat, hogy Kossuth Lajos emlékét szentül őrizzék meg. Az ünnepély programja köiömben a következő volt: Felolvasott Müller R. VIII és Kemény G. VII. Némedi Gyula VIII szavalt „Kossuth ravalatánál“ cz. Költeményt Zemplényitől és Pollák Gy. VII szavalt „Kossuth sirja“ Ábrányitól Vége emlékezés Kossuthról írta Matuska Ágoston VII.

— **Megnyitó beszéd.** Közöljük mai számunkban Benka Gyula főgymn. igazgató megnyitó beszédjét. A beszédet Szrenka Mihály és Varga Gyula főgymn. tanulók gyorsították. A gyorsírás terén való ügyességüket mutatja ez a körülmény, hogy a beszédet egész hibátlanul írták le.

— **Városunk szülötje** és társadalmunk kedveltségben lévő tagja Jesz-naszky Elek a mult héten tette le igen szép sikerrel a doktori vizgát. Öszintén gratulálunk.

— **Magyar nemzeti ruha.** A szarvasi főgymn. tanuló ifjúsága folyó hó 19-én összejött azon célból, hogy tárgyalja a kisújszállási gymnasium tanulóinak azok felhívását, melyben felszólítják Magyarországot összes tanulóit a magyar ruha viselésére. A gyűlést a kijelölt elnök megnyitván, feltette azt a kérdést, hogy elfogadja e a tanulókat, a magyar ruha behozatalát? A felelet rá legnagyobb lelkesedéssel igen volt. Azután a gyűlés bele ment a behozatal módzatainak tárgyalásába. A tárgyhoz igen sokan szóltak hozzá, végre is kiküldtek egy négy tagu bizottságot, me nyek köteletségévé tették, hogy a határozatról értesítse a többi gymnasiumokat, hogy lépjen össze költetés-be magyar gyárakkal a ruha kiállítás a véget, végre hogy bocássanak ki egy alküvés irvet melyen írják alá azok neveiket, kik a magyar ruhát rövid idő alatt akarják viselni. Az ifjak eme lelkesedése nagyon szép dolog, az eszme, mit kivinni akarnak, remek, csak legyen erejük ki vinni, mert hát annak behozatala nem csupán a tanulóktól függ, függ bizony az a szülötktől, is először azoknak beleegyezését kell ki nyerni. De mivel a kivitel nem sok nehézségbe ütközik, mi reményeljük, hogy nemsokára magyar eszümában fognak ifjaink a fő utcán sétálni. Bár ugy lenne!

— **Lemondás.** Petróczy Károly a szarvasi ipartestületnek 13 éven át volt jegyzője állásáról lemondott. Petróczyt, ki ügyszeretettel és buzgalommal vezette a jegyzői teendőket, e lemondásra az bizta, hogy mint minden régebbi állásban levő hivatalnoknak, neki is voltak rosszakarói, kik minden tetteben hibát kerestek, s ellene mozgalmat indítottak, s ez ellene irányult mozgalomnak kitérni akarva, lemondott.

— **Kutba ugrott** Öcsödön f. hó 21-én özv. Zuber Lászlóné 59 éves asszony. A szerencsétlen nő két év óta szülötte volt, s munka képtolenné vált, ez keserítette el annyira, hogy véget vetet életének.

— **Hymen.** A mult szini saisonban nálunk időzött szüntársulat csalogányáról, a közönségünk kedvencéről, a „kedves“ Ferra iról hozott nekünk örömhírt a posta. S minthogy tudjuk, hogy sokaknak közlünk még édes emlékekben él az „aranyos“ Ferike, elmondjuk nekik is ezt a hymen hírt, hadd örvendezzenek velünk. 1901 március 17-én lépett hazasságra Ferra Ferike Dr. Mayer Oszkár újvidéki ügyvéddel. Felhőtlen boldogságot kívánunk az ifjú párnak. — Ma délután 5 órakor köti meg Zlinzky Rózsika urhölgy a házassági frigyét Dr. Takács Izó orvossal az anyakönyvi hivatalban. Gratulálunk.

— **A leányiskola államosítása.** A jövő hónap elején fog a város határozni a szarvasi polg. leányiskola államosítása felől. Az ügy már eléggé kifejlett stadiumban van, a telek kiszemelve, a szerződés a telekért megkötve. A Dérczy féle telekre építendő iskolára meg van már a költségvetés és a tervezet, csak el kell fogadni. Ennek dacára hallottuk egyesektől, hogy a leányiskolát Salacz Oszkár féle házba kell átteni, illetve azt átalakítani arra. Mi nem találjuk helyeselhetőnek ezt a tervet, először, mert mellék utcában van, továbbá, mert az átalakítása igen sokba kerülne. Legjobb lesz a leányiskolát a kiszemelt Dérczy portán építeni annál is inkább, mert így lesz leghamarább kivihető, mivel már a terv költségvetés is meg van.

— **Hazafias gyűjtés.** Most midőn a márciusi szellő sok mindentől fellebenti a leplnt midőn sok mindenre figyelmeztet, igen szép hazafias gyűjtést indított meg Holécy Mariska urhölgy. Mindenki előtt ismeretes Tancsics Mihály, kinek neve össze van fűzve a márciusi napokkal, o volt ugyanígy az, kit márc. 15-én kiszabadítottak a börtönből, hova politikai vétség miatt volt elzárva, Tancsics Mihálynak az özvegye, még most is él Budapesten jelenleg 87 éves és igen sokat kell nélkülöznie, igen helyes gondolat volt tehát gyűjtést indítani az ő részére. A gyűjtés igen szép eredménnyel járt úgy hogy körülbelül 50 korona gyűlt össze. Bizonyára nagyon jól fog esni a szegény öreg asszonynak ez a segítség, és mindíg halás szízzel fog gondolni Holécy Mariskára, mint a kinek köszönheti tulajdonképen ezt a segítséget.

— **Koronaestély.** Mint értesültünk a szarvasi negyedik szombat azaz 30-án ismét korona esty rendez.

— **Vacáció.** Nincs tanuló kinek nem csengene a fülebe kellemesen ez a szó vacáció, hisz már hetekkel előtte tele irkálják a falakat, kerítéseket vele. A főgymnasiunban és a gyakorló iskolában a szünet f. hó 30-án kezdődik és tart bezárólag április 11-ig. A leányiskolában a szünet egy kicsit rövidebb amennyiben márc. 30-tól tart április 9-ig. A növendékek majd kipihenve magukat kezdik ismét tanulmányaikat.

— **A beszerzei diákok.** Werner Gyulának Bástia-korabeli ily című történeti regényével kezd az új évfolyamot a Pesti Hírlap. A kitűnő korrajzaival méltó feltűnést keltő jeles írónak legújabb regénye is valóban érdekfeszítő, gyönyörködtető olvasmányt teremt. Ugyancsak az április—júniusi negyed első felében kezd meg a Pesti Hírlap Mikszáth Kálmán új, nagy elbeszélésének közlését is a tárca-rovatban. Ha meggondoljuk, hogy e két nagyobb közlemény mellett a Pesti Hírlap tárca-rovatában hétről-hétre Jókai Mór, Tóth Béla, b. Dóczi Lajos, Murai Károly, Kóbor Tamás, Tömörkény, Homok stb. tárczáit találja az olvasó közön-ég, be kell vallani, hogy a Pesti Hírlap valóságos vezető szerepet visz a napilapok között. Tartalmának bőségével — naponta 24 oldal már évek óta fölülmulja lapársait. Vannak oly speciálisai is, mint Esti levelek (Tóth Béla szellemes tollából), országgyűlési karcolatok (Bede Jóból), gabona- és szőlő-évesek (Balla Vilmostól), napokinti szerkesztői üzenetek (Kenedi Gézából), amelyekkel ily rendszeresen más lapban nem találkozhatunk. Rendkívüli kedvezményül minden előfizető havonként ingyen kis jegyzéknaplót kap és negyedévi 2 korona előfizetési díjért megrendelheti a Dívat Szalon című havonként kétszer megjelenő kitűnő divatlapot. Magának a Pesti Hírlap-nak ára: negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér, mely a kiadóhivatalnak küldendő (Budapest, V., Váci-körút 78.)

— **Placsek Vilmos** évek óta fenálló, és kitűnő hírnévnek örvendő férfiszabó-üzletében férfi és gyermekruhák feltétlenül a legelőnyösebben vásárolhatók. Budapest, Károly-körút, központi városháza. Állandóan dus raktárt tart a legújabb kész férfi- és gyermekruhák, valamint értékeszerinti megrendelések céljából a legdivatósabb bel- és külföldi szövetekből. Mintákat kívánatra ingyen küld e teljesen megbízható cég és mint igen jutányos bevásárlási forrást melegen ajánljuk t. olvasóinknak.

1dójárási jelentés 1901. márc 22-ig

Nap	Csapadék 24. ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet Az eső kezdete és vége
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	kö- zép	
16		7-0	13-5	9-2	11-6	
17		6-5	16-9	9-9	11-1	
18		7-1	13-7	14-0	13-1	
19		10-7	20-8	14-1	15-2	
20	11 eső	10-6	20-3	16-1	15-	d. u. 3 ó eső nyoma éjjel eső
21	0-3 eső	11-2	17-6	11-2	13-3	d. u. 5 ó mennydörgés hallatszólt. D. irány ban, d. u. 6 ó 10 p. eső
23		4-3	9-4	0-8	5-0	

Szarvas 1901. márc. 23 Plenczner Lajos

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó

2857
1901 ikt.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség elöljárósága ezennel közhírré teszi, hogy honvédelmi m. kir. miniszurnak folyó évt 14339 számú rendelete folytán a cs. kir. hadsereg fennemlített katonai nevelő és képzőintézeteiben az 1901—1902-ik iskolai év kezdetén (a katonai tisztárva fiúk nevelő intézetében és a katonai akadémiákban szeptember 21-én) mintegy 424 egész és féldíjmentes a közös hadügyi tárcából javadalmazott kincstári, illetőleg alapítványi és fizetős hely fog betöltetni.

Ezen helyek közül esik:

- 34 hely a katonatiszti árva fiúk nevelő intézetére
- 200 hely a katonai alreáliskolák I-ső
- 10 " " " " II-ik
- 35 " " " " III-ik
- 15 " " " " IV-ik

évfolyamára; 130 hely a bécsújhelyeyi katonai Teréz-akadémia és a bécsi katonai műszaki akadémia I-ső évfolyamára.

A kincstári és fizetős helyekre vonatkozó pályázati folyamodványok az illetékes katonai arancsnoksághoz, az alapítványi helyekre vo-

natkozó kérvények az alapítvány adományozóihoz 1901 évi május 15-ig nyújtandók be.

A részletesebb feltételeket magában foglaló pályázati hirdetmény a vármegye alispánjánál, a járási főszolgabírónál és Gyula város polgármesterénél megtekinthető.

Az előjáróság nevében:

Szarvas, 1901. márc. 20-án.

Jeszzenszky
jegyző.

Melis
bíró.

2857
1901 ikt.

Hirdetmény.

Alólírott Szarvas nagyközség elöljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter f. évi 16062 sz. rendelete szerint az 1897 évi XXIII t. cz. értelmében szervezett honvédevelő- és képző intézetek I. csoportjában az 1901—1902. iskolai év kezdetén (a honvéd főreáliskolában szeptember 1-én) a honvéd Ludovika akadémiában 21-én) 50—50, részint teljesen díjmentes részint féldíjmentes állam költséges, illetőleg alapítványos és fizetős hely fog betöltetni.

Ezen helyek közül esik:

- a) a soproni honvéd főreáliskola I. évfolyamára: 20 teljesen díjmentes államköltséges hely, 21 alapítványos hely is
- b) a budapesti honvéd Ludovika-Akadémia I. évfolyamára: 5 teljesen díjmentes államköltséges hely, 31 alapítványos hely és 14 részben féldíjmentes részben fizetős hely.

A felvétel kérvő folyamodványokat az illetékes honvédeparancsnokságok útján a honvédelmi miniszterhez a magánalapítványi helyekre pedig a bemutatásra jogosítottokhoz f. évi május hó 15-ig kell beadni.

Részletesebb feltételeket magában foglaló pályázati hirdetmény a vármegye alispánjánál, a járási főszolgabírónál és Gyula város polgármesterénél megtekinthető.

Az előjáróság nevében:

Jeszzenszky,
jegyző.

Melis,
bíró.

183
1901 végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbírósnak 1900. évi V. 821/2 sz. végzése folytán Dr. Ottó Frank bécsi ügyvéd által képviselt Dávid Langfelder felperes részére Fleischer Ede alperes ellen 86 korona 50 fillér

követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 926 korona 50 fillérre becsült ingóságokra a szarvasi kir. járásbírósnak V. 821/2 sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felül foglaltak követelése erejéig is, amennyiben ezek kielégítési jogot nyertek volna Szarvason 190. sz. a. leendő megtartása határidőül 1901. évi március hó 26-ik napján délután 3 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, cipőárak és varrógépek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükségesétén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelelő kielégítettséghez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttéknél írásban beadni, vagy pedig szóval, bejelenteni el ne mulassák.

Kelt Szarvason, 1901 évi március hó 14-ik napján

Magyar Mihály.

kir. bírósági végrehajtó.

1. font libatoll csak 60 kr.

Egészen új szürke liba tollat kézzel fosztva **1 font csak 60 kr.** és azokat jobb minőségben **csak 70 kr.** próbák **5 kilóig** postautalvánnyal.

J. Kraszna
ágytoll kereskedése
Smichovban Prága mellett.

Házakra kisebb helyiségekben is a becsérték 60%-ig

5%-os kölcsönt

eszközül 15—50 évig terjedhető visszafizetési feltételek mellett a

Jelzalogi kölcsönököt közvetítő iroda

(Budapest **József-körút 21.**)

Felvilágosítás díjtalanul. Ügynökök kizárva. Válaszbélyeg melléklendő.

Egy csinosan berendezett butorozott

szoba

a Beliczey-úton kiadó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Nélkülözhetlen és felülmulhatlan Hatásban csálhatatlan Világzikk, szétküldés minden országba.

Chief Office 48. Brixton-Road. London S. W.

Legmegbízhatóbb, jó és az egész világon dicsért és keresett háziszser az

A. Thierry-féle balzsam

Ez a balzsam felülmulhatlan hatásu mell, tüdő, máj, gyomor és minden belső betegségénel. Külsőleg a leghatásosabb

csodaszser

Valódi csak az összes kulturállamokban védjegyzett apácza védjeggyel és ólomzáron benyomott cégjel: **Egyedül valódi.** Évi szükséglet 6 millió üvegecske, mi kimutatható. Póstan bérmentve 12 kis és 6 dupla üvegecske 4 korona. Egy próba üveg prospectussal és raktárjegyzékkel a föld minden államából 1 korona 20 fillér.

A. Thierry-féle Cenitolia-kenőcs

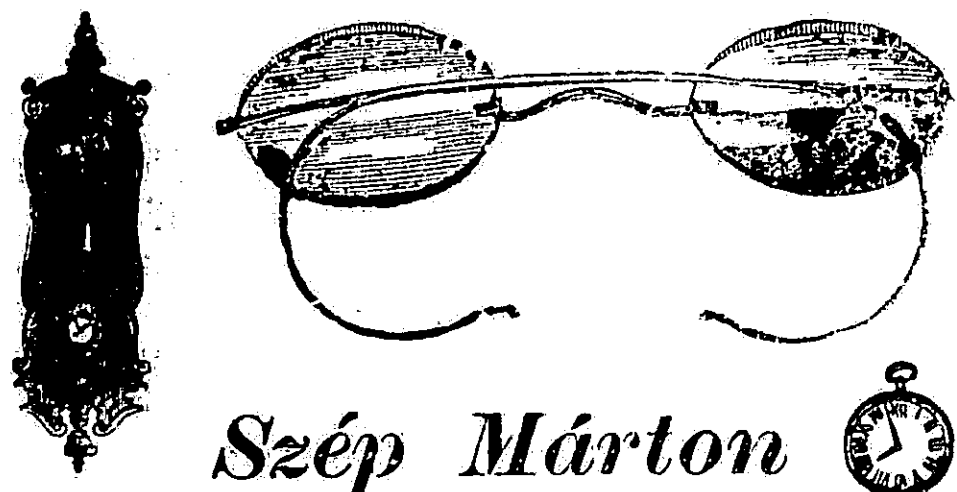
CSODA-KENŐCS-nek is hívják) utólréhetetlen hatásu és gyógyerejű! Legtöbbször feleslegessé teszi a műtétet. Ezzel a kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannal tartott.

csontszu tökéletesen kigyógyított, legújában meg egy 22 éves súlyos rákszerű betegség. Antiseptikus hatásu, gyorsan enyhülést s teljes gyógyulást eredményez gyuladásuknál és bármily sebeknél. Gyorsan hat, szétoszlat és bizton eltávolít még oly mélyen behatolt idegen anyagokat is. Egy tégely franco 1 korona 80 fillér, csak az összeg előleges beküldésénel. Nagyobb mennyiségénel olcsóbb. K. nutatható évi szükséglet 100 ezer tégely.

Mindkél szerről a világ minden részéből küldött elismerő levelek egész archívot képez és bárki megtekintheti. Kerüljük az utánzatokat s figyeljük meg a tégelybe beégetett cézget THIERRY A. gyógy-szertára VÉDANGYALHOZ. Hol lerakat nem volna, ne engedjük magukat rábeszélni más hamisítvány vagy állítólagos hatásu szer vásárlására, hanem rendeljük egyenesen s czimezzük

THIERRY A. gyógyszerész-gyára Pregradán. Rohits-fürdő mellett.

(Az osztrák cs. és kir. államhivatalnokok szövetkezete szállítja.)

Szép Márton
órás, ékszerész és látszerész
Szarvason.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát úgy-
mint:

Valódi schweiczi zseb-, fali-, inga- és
ébresztő órákban;

Arany és ezüst ékszerekben **felelő-
ség** mellett.

Nagy választék tajték pipák és szip-
kákban, valamint szemüvegek és czwikke-
rekben. Órajavitásokat, aranyműves mun-
kákat, valamint vilanycsengő szerelését és
annak javítását hallatlan olcsón, gyorsan
és pontosan **5 évi jótállás** mellett
eszközzöl.

Özv. Pap Lajosné asszonynak
Pusztá-Bábockai **tenyás földbirtoka**
több évekre **haszobérbe kiadó.**

Értekezni lehet a nevezett tulajdonos
nővel. Nagy-Körösön V. kerület 289. számú
házánál.

Figyelemre méltó! A híres
MAUTHNER FÉLE MAGVAK
zacskóin
rajt áll a MAUTHNER-NÉV.
A melyen nincs rajt az

nem MAUTHNERTŐL való
és ha mintolyant ajánlják,
tessék visszautasítani!

Jobb és megbízhatóbb
gazdasági- és kerti-magvak
nem léteznek, mint a minőket

27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

os. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN

Irodák és raktárak: VII. Rottenbiller-utca 33.
(Közüi villamos megállóhelye.)

Elárúsító helyiségek: VI. Andrassy-ut 23.
(A m. kir. operával szemben)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívántra
ingyen és bérmentve küldi.

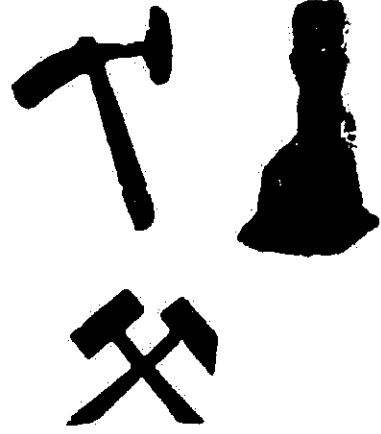
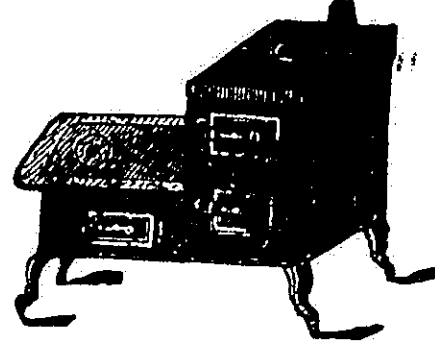
Kitűnő kaszák jótállás mellett.

ÚJ VASKERESKEDÉS.

FRANK VIKTOR

vaskereskedése

SZARVAS, Kossuth Lajos-utca
(Nyácsik-féle épületben.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legpontosabb kiszolgálás
mellett u. m.:

Vas, lakatosáru, szerszám, konyhafőlszerelések;
valódi alpaca evő eszközök; különféle kályhák és tüzhelyek.

Varró- és gazdasági gépek, gépszijak;

Géprészek és technikai cikkek.

Sack-ekék és ekekések, szeeska- és répvágók.

Vizmentes ponyvák és zsákok; egyensúly- tized- s százados mérlegek.

Különféle festékek, olajok és padlómáz.

Alkalmi ajándékok dus választékban.

PSERHOFER J.

vértisztító lapdacsai

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család a hol ez a páratlan házi
gyógyszer hiányzik.

E lapdacokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek
és dugulásnak következményei, mint pld. zavar az epekeringésben, májfájdalmak, szélbántalmak
kólíka, aranyér stb. stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak **vérszegénység** eseteiben s az
ebből származó bajoknál, mint **ideges fejfájás, sápkór** stb. E vértisztító lapdacsok nagy előnye, hogy
szelíden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezettel bíró egyének, sőt gyer-
mekek is bátran használhatják.

1 dobez, mely 15 laplacból áll 21 kr. — 1 tekercs, mely 6 dobez 1 frt 05 kr. A pénz előzetes
beküldése után bérmentve: 1 tekercs 1 frt 25 kr. — 2 tekercs 2 frt 30 kr. — 3 tekercs
3 frt — 10 tekercs 9 frt 20 kr.

Használati utasítás mellékelve.

Egyedül készítő és szétküldési főraktár:

PSERHOFER J. gyógyszerháza

Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségüknek fogva e lapdacsok a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt
utánoztatnak, tehát mindenki csak PSERHOFER-féle vértisztító lapdacsokat kérjen, s
csak azok valódiak, a melyek dobozainak fedelén piros színben „PSERHOFER“
kézirása látható.

Dr. Kriegl József
valódi angol

Börkenöcs és borax szappana,

am ly ment minden ártalmas vegyanyagtól s a
legjobb biztosabb gyógyszer mindennemű bőrtisztá-
tatlanság s betegség ellen.

Egy tégely kenőcs egy borax szappannal együtt

3 korona 30 fillér

Főraktár: Chief Office 48, Bixton-Road London S. W.

A megkeresések Pregradába (Rohitsch mellett)

Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik
czimre intézendők.

Viszontelárúsítóknak nagy kedvezmény.

A maczózugban.

2615 □-öl kerti föld, melyből körülbe-
löl 1400 □-öl herés 700 □-öl szőlő ültetés
alá rigolirozva van a mult évben, a többi
veteményes és udvar, az egész terület
machlura élő sövényvel ezenkívül oszlopokkal
dróttal körülkerítve a rajta lévő s kitűnő
ivóvizet szolgáltató kuttal és téglapüvellet
melyeben 1 szoba konyha kamra istálló és ket-
tős pincze van — szabad kézből eladó.

Felvilágosításokat ad a tulajdonos

Salacz József
első jegyző.